

Αποσπάσματα από τα γράμματα αυτά, που παρουσιάζει σήμερα το Αθηναϊκό - Μακεδονικό Πρακτορείο Ειδήσεων, δημοσιεύθηκαν στην εφημερίδα «Νεολόγος» των Πατρών τον Νοέμβριο και τον Δεκέμβριο του 1940.

Το αρχείο της εφημερίδας, που έχει ψηφιοποιηθεί, φυλάσσεται στο Μουσείο Τύπου της Ένωσης Συντακτών Ημερησίων Εφημερίδων Πελοποννήσου Ηπείρου Νήσων, στην Πάτρα.

Τα γράμματα

Στις αρχές Νοεμβρίου του 1940, ο στρατιώτης Κυριάκος Μέξης, έστειλε από το μέτωπο γράμμα στους γονείς του λέγοντας χαρακτηριστικά ότι «πρέπει να το έχετε καύχημα όπου και τα δύο σας παιδιά πολεμούν αυτή τη στιγμή.»

«Σεβαστοί μου γονείς

Να μην θλίβεσθε που βρισκόμαστε σε πόλεμο, για την πατρίδα και για την τιμή μας και θα πολεμήσουμε μέχρι ενός και πρέπει να το έχετε καύχημα, όπου και τα δύο σας παιδιά πολεμούν αυτή τη στιγμή κατά του βαρβάρου επιδρομέος, όπου ηθέλησε να προσβάλει την τιμή και την ελευθερία της πατρίδας μας, για αυτό δεν πρέπει να οδύρεσθε.

Σκεφθήτε, αν πέσουν αυτοί οι βάρβαροι, τι αίσχος θα επικρατήσει μέσα στην κοινωνία, τι την θέλουμε τη ζωή, είναι πλέον για μας άχρηστος και καλύτερα να πεθάνουμε όλοι μας, παρά να υποκύψωμεν εις την βίαν της βάρβαρης Ιταλικής φυλής, για αυτό θέλω να κάμετε χαλύβδινη καρδιά και να μην σας δειλιάζει ο πόλεμος, γιατί ή θα έχωμεν την ελευθερία ή θα γίνωμαι όλοι στάχτη.

Εμπρός λοιπόν όλοι μαζί να συντρίψουμε τους βαρβάρους επιδρομείς, όπου ηθέλησαν να μας υποδουλώσουν.

Ζήτω η Ελλάς με την αθάνατη ιστορία και με τους ατρόμητους λεβέντες.

Και εσύ πατέρα μην ξεχνάς ότι είμαστε απόγονοι ενός παλικαριού, όπου αγωνίσθηκε και έδωσεν όρκο πίστεως στην ηρωική Επανάστασι του 1821, για αυτό και εγώ ο Νίκος πρέπει να δειχθούμε αντάξιοι απόγονοί του. Αυτά έχω να σας γράψω σχετικώς και ο Θεός είναι μεγάλος.

Σας ασπάζομαι τη δεξιά και καλήν αντάμωση.

Ο υιός σας Κυριάκος Μέξης.»

Λίγες ημέρες αργότερα, ο στρατιώτης Σπήλιος Λάτσινος, έστειλε το ακόλουθο γράμμα προς την μητέρα του και τα αδέρφια του, όπου μεταξύ άλλων εκφράζει την αισιοδοξία του για την έκβαση του πολέμου.

«Αγαπημένη μου μητέρα και αγαπημένα μου αδέρφια.

...Όπως πάνε τα πράγματα φαίνονται καλά για το στρατό μας και θα το έχω μεγάλη χαρά μίας και μας εδόθη η τιμή να πάμε πρώτοι από το σύνταγμα μας να λάβουμε μέρος στα μάχας. Απευθύνομαι σε όλη μου την οικογένεια, δηλαδή σε ότι προσφιλές έχω σε αυτόν τον κόσμο, και θα σας παρακαλώ πάντα να εύχεστε περισσότερο στο Θεό να νικήση ο στρατός μας, παρά να σωθώ εγώ και να γίνουμε δούλοι τους δολοφόνους Ιταλούς.

Και τώρα, ιδιαιτέρως στα αδέρφια μου, που πρέπει να ξέρουν γιατί πήραμε το τουφέκι στον ώμο, η μητέρα μας ίσως να κλαίη που της έφυγε ένα της παιδί για σκοτώμα δια την πατρίδα, πρέπει να δίνετε θάρρος και να της πείτε ότι θα γυρίσουμε με δάφνες από την Ήπειρο. Σεις ευτού είσθε παλ' στην φωτιά.

Σας στέλνω πολλά φιλιά και ευχηθήτε να είναι ο Θεός μαζί μας.»

Σας φιλώ, Σπήλιος Λάτσινος.»

Στα τέλη του Νοεμβρίου, ο Αθ. Κουρούκλης, στέλνει το ακόλουθο γράμμα προς το γιό του, που υπηρετεί στο Ναυτικό και τον ενημερώνει ότι ο αδελφός σκοτώθηκε.

«Ανδρέα, είμαστε καλά. Το αγαπημένο μας παιδί, ο Χρήστος εσκοτώθηκε. Παιδί μου η μητέρα σου, σου δίνει την ευχή της να μη στεναχωρηθής καθόλου.

Στάσου πιστός στον όρκο της πατρίδας σου και να κάνης υπομονή.

Εγώ, αν και γέρος που είμαι, λάβε υπ' όψει σου ότι κάνω μεγάλη υπομονή, εσύ να είσαι καλά και ο Θεός θα μας βοηθήση....

Παιδί μου μείνε ψύχραιμος και πιστός εις την πατρίδα σου.

Σε φιλώ, ο πατήρ σου Αθ. Κουρούκλης.»

Λίγες εβδομάδες μετά, ο στρατιώτης Ν. Σακογιάννης, στέλνει από το στρατιωτικό νοσοκομείο γράμμα προς την οικογένειά του, καθησυχάζοντάς τους για την πορεία της υγείας του, ενώ ταυτόχρονα περιγράφει και τις μάχες που έδωσε.

«Σεβαστοί μου γονείς και αδέρφια.

Προσπαθούσα πριν από ολίγον καιρό να σας γράψω λίγα λόγια από τον στρατιωτικόν μου βίο, μα δεν εύρισκα την ευκαιρία, γιατί γυρνούσα επάνω στα απόρθητα κεκαλυμμένα υπό χιόνος βουνά της Αλβανίας, εκεί που βροντούσε το κανόνι γερά για να κτυπήσει τον απαίσιον και ανήθικο επιδρομέα Ιταλόν.

Δεν σας είχα ξεχάσει, ούτε σας ξεχνώ. Καθημερινώς σας σκέπτομαι και κάθε στιγμή ευχόμενος εις τον Ύψιστον να είστε καλά εις το σπίτι.

Αλλά γονείς μου, η αγάπη προς την πατρίδα, η αγάπη προς το χωριό και η αγάπη προς το σπίτι μας, με έκαναν αφοσιωθώ δυνατά στο ντουφέκι και να ορμήσω μετά των άλλων συνάδελφων μου, βαδίζοντες μέρες - νύχτες επάνω εις τα νεφώδη και χιονισμένα βουνά της Αλβανίας, εκπληρούντες τον στρατιωτικόν όρκον μέχρι τελευταίας ρανίδος του αίματός μας, υπερασπίζοντες την κινδυνεύουσαν πατρίδας μας, Ελλάδα.

Αλλά καθ' ήν στιγμήν βαδίζουμε εις τα καταληφθέντα υψώματα του 1.700 υπέστην πολεμικόν ατύχημα, βεβαίως όχι πολύ σοβαρό και τας πρώτας πρακτικάς βοήθειας, μου τας παρείχε ο συνάδελφός μου και πατριώτης Νίκος Κάτσανος, οδηγήσας με εις το σκεπασμένο από χιόνι αντίσκηνο.

Τον ευγνωμονώ και ευχαριστώ. Την επόμενη ημέρα ωδηγήθην εις το στρατιωτικόν νοσοκομείον όπου και νοσηλεύουμαι.

Με βοήθησε και με βοηθεί η ευχή σας προς τον Ύψιστον, καθώς και τον πλησίον μας Άγιον Νικολάον. Μην ανησυχήτε δι' εμέ. Περνώ καλά. Περιθάλλομαι παρά διακεκριμένων

στρατιωτικών ιατρών, εν συνδυασμῶ προς την στοργικὴν περιποίηση των ἀδελφῶν νοσοκόμων.

Μέγας ἀριθμὸς κύριων καὶ δίδων, μας ἐπισκέπτονται καθημερινῶς με διάφορα δῶρα εἰς τὰς χεῖρας των καὶ με δακρυσμένα τὰ μάτια των, με τὴν ἐρώτησιν ποῦ εἴμαστε πληγωμένοι καὶ ἀν πονάμε.

Καὶ πάλι σας ἐπαναλαμβάνω νὰ εὐχεσθε εἰς τὸν Ὑψιστὸν νὰ βρεθούμε νικηταί καὶ εἶθε νὰ ἐπανέλθωμεν εἰς τὴν προτεραιάν μας θέσιν.»

Σας ἀσπάζομαι, υἱὸς σας καὶ ἀδελφὸς Νίκος.»

Το ἴδιο χρονικὸ διάστημα, ὁ ἑφέδρος ἀνθυπολοχαγὸς, Γεώργιος Σπηλιωτακόπουλος, ἔστειλε τὸ παρακάτω γράμμα στὸν πατέρα του καὶ ζητᾷ νὰ μὴν στενοχωρηθοῦν ἀν μάθουν ὅτι σκοτώθηκε.

«Σεβαστέ μου πατέρα, σας χαιρετῶ.

Εἶμαι ἀπολύτως καλά καὶ νὰ μὴν ἀνησυχῆτε καθόλου. Ἀν καμμία ἡμέρα μάθετε ὅτι ἐσκοτώθηκα ἢ ἐτραυματίσθηκα, δὲν θέλω νὰ στεναχωρηθεῖτε καθόλου παρά νὰ χαίρεσθε καὶ νὰ γλεντάτε, διότι τὸ παιδί σας ἔχυσε τὸ αἷμα του γιὰ τὴν ἐλευθερίαν τῆς πατρίδας.

Διότι σεβαστέ μου πατέρα δὲν ὑπάρχει καλλίτερο πρᾶγμα τὸ νὰ σκοτωθῆ κανεὶς γιὰ τὴν πατρίδα, παρά νὰ ζῆσιν καὶ νὰ ἦνε δούλος.

Σας χαιρετῶ ὅλους

Τὸ παιδί σας Γεώργιος Διαμ. Σπηλιωτακόπουλος

Ἐφέδρος ἀνθ/γός»

Ὁ στρατιώτης, Ν. Τριανταφυλλόπουλος, στὸ γράμμα ποῦ ἔστειλε πρὸς τὴν ἀδερφή του, Χαρά Βασιλοπούλου ἀφοῦ ἐκφράζει τὴν πεποίθησιν ὅτι οἱ Ἰταλοὶ θὰ πεταχτοῦν στὴ θάλασσα, προσθέτει:

«... Νὰ βοηθήσετε ὅσο μπορεῖτε περισσότερο καὶ νὰ πλέξετε ὅσα μπορεῖτε περισσότερα. Ἐγὼ ἔδωσα τὶς κουβέρτες μου περισευούμενες φανέλες καὶ πουλόβερ...»

Ο υπαξιωματικός, Γιάννης Γκικόκας, με το γράμμα που έστειλε στην αδελφή του, Παρασκευή, την ενημερώνει ότι ανήκει σε μία πυροβολαρχία φάντασμα, που όπως λέει, είναι το φόβητρο του ιταλικού πυροβολικού.

«Αγαπητή μου Παρασκευή

Καθώς βλέπεις, με τη βοήθεια του Θεού προχωρούμε και πολύ γρήγορα οι μακαρονάδες θα κάνουν το χειμερινό λουτρό τους στην Αδριατική...

...Ασφαλώς θα διάβασες στις εφημερίδες για μία πυροβολαρχία, φάντασμα, το φόβητρο του ιταλικού πυροβολικού. Μάθε λοιπόν ότι και ο αδερφός σου σε αυτή την πυροβολαρχία ανήκει και ότι κάθε οβίδα που στέλνει, σκορπάει τον τρόμο στον εχθρό....

Σε φιλώ, ο αδερφός σου Γιάννης Γκικόκας.»